

Lucky Day: กิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด

Lucky Day: Promoting Library Service Activities

วิชญนนท์ มณีชาติ, ปิยะราช สุขภิญโญ, เปรมยุพล ปุริมไพบุลย์

ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา

vitchayanon.ma@up.ac.th

piyarach.so@up.ac.th

premyuphol.bh@up.ac.th

บทคัดย่อ

Lucky Day เป็นกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบเกมลุ้นโชค เพื่อให้ผู้ใช้บริการรับสิทธิพิเศษที่ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้จัดให้ เช่น สิทธิรับวันยืมเพิ่ม หรือจำนวนหนังสือเพิ่ม เป็นต้น ผลการดำเนินกิจกรรม พบว่า ผู้ใช้บริการให้ความสนใจและมีความพึงพอใจในการร่วมกิจกรรมในระดับมาก

คำสำคัญ: การส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด, บริการห้องสมุด, กิจกรรมห้องสมุด

ABSTRACT

Lucky Day is to promoting library services activities. The purpose is to promote and development of library services activities. The providing a game-based event to the Library, for those who use special privileges at the library such as eligible for additional loan or number of books increased. The results of the activity found that the more interested and satisfied with participating in activities at a high level

Keyword: Promoting Library Services Activities, Library Services, Library Activities

บทนำ

บทบาทการให้บริการของห้องสมุดในปัจจุบัน การที่ต้องเปลี่ยนแปลงรูปแบบการให้บริการจากรูปแบบเดิม โดยมุ่งพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการใช้สารสนเทศและมีความสามารถแสวงหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลาง ดังนั้นห้องสมุดมหาวิทยาลัยเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่จะสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการให้แก่สถาบันอุดมศึกษา มี

ความสำคัญและมีบทบาทเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ในสถานศึกษาที่จะต้องพัฒนาให้ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง (สุริทอง ศรีสะอาด, 2544) หอสมุดมหาวิทยาลัยในปัจจุบันจึงทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายคือ ทำให้ผู้ใช้รู้ว่าห้องสมุดมีทรัพยากรสารสนเทศประเภทใดให้บริการบ้าง เปิดโอกาสให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่ และพยายามส่งเสริมให้ผู้ใช้เกิดความต้องการที่จะใช้ทรัพยากรเหล่านั้นเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดประโยชน์และได้ผลคุ้มค่ามากที่สุด (ประภาศรี เขียวคง, 2553)

จากความสำคัญดังกล่าว ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยพะเยา จึงคิดค้นกิจกรรมการให้บริการ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ใช้บริการ ในการเข้าใช้บริการ การยืมทรัพยากรสารสนเทศ รวมถึงบริการอื่น ๆ ของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรม Lucky Day โดยดำเนินรูปแบบกิจกรรมผ่านเกม Lucky wheel ที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ร่วมลุ้นโชครับสิทธิพิเศษ จากการทำกิจกรรมผ่านสมาร์ทโฟน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด
2. เพื่อพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม Lucky Day มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1. ศึกษาและวางแผนรูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด
2. กำหนดเงื่อนไขการร่วมกิจกรรม
3. พัฒนาเกม Lucky wheel และทดสอบเกมเพื่อสำรวจความบกพร่องที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข

4. ดำเนินกิจกรรม

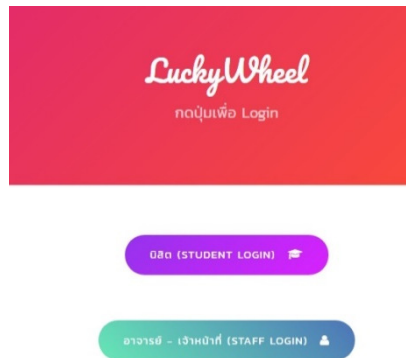
ผู้ใช้บริการที่เป็นสมาชิกของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สามารถเข้าร่วมกิจกรรม Lucky Day ได้ทุกคน โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

4.1 กิจกรรม Lucky Day สำหรับนิสิตและบุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยา

4.2 Log in เข้าเกม Lucky wheel โดยผ่านสมาร์ทโฟน เพื่อรับสิทธิ์หมุนฟรีวันละ 1 ครั้ง/บัญชี/วัน ไม่สามารถสะสมสิทธิ์ได้ (นับสิทธิ์หลังเวลา 00.00 น. ของแต่ละวัน) และสามารถร่วมกิจกรรมเพื่อรับสิทธิพิเศษได้ทุกวัน ตลอดระยะเวลาของการจัดกิจกรรม

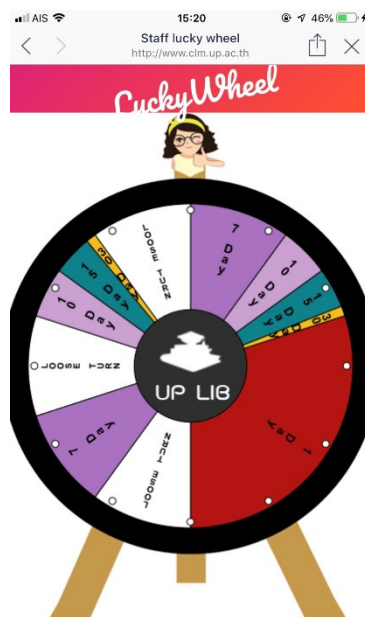
4.3 ผู้ร่วมกิจกรรมรับสิทธิ์ได้ที่เคาน์เตอร์บริการก่อนยืมทรัพยากรสารสนเทศเท่านั้น ในช่วงเวลาที่เปิดให้บริการ (08.00 น. – 20.30 น.) และสามารถร่วมกิจกรรมได้ ตั้งแต่ 1 สิงหาคม – 31 ธันวาคม 2562

4.4 สิทธิพิเศษที่ได้รับ คือ รับวันยืมเพิ่ม จำนวนหนังสือเพิ่ม และรับเหรียญ Lib coin เพิ่ม (สำหรับนิสิตเท่านั้น) โดยสิทธิ์ที่รับเป็นการรับสิทธิ์เฉพาะการร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้งเท่านั้น และไม่สามารถนำสิทธิ์ที่ได้รับไปใช้ในครั้งต่อไปได้ แต่สามารถร่วมกิจกรรมได้ทุกวันตลอดระยะเวลาของการจัดกิจกรรม และจะมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบการรับสิทธิ์ทุกครั้ง

ภาพที่ 1 หน้าจอ Login

4.5 ผู้ใช้บริการที่ร่วมกิจกรรมหมุนวงล้อ Lucky wheel เพื่อลุ้นโชครับสิทธิพิเศษต่าง ๆ เช่น สิทธิรับวันยืมเพิ่ม หรือจำนวนหนังสือเพิ่ม เป็นต้น

ภาพที่ 2 หน้าจอ Lucky wheel

4.6 เมื่อหมุนวงล้อ Lucky wheel แล้ว ผู้ใช้บริการยื่นรับสิทธิ์ ต่อผู้ให้บริการที่เคาน์เตอร์บริการยืม-คืน

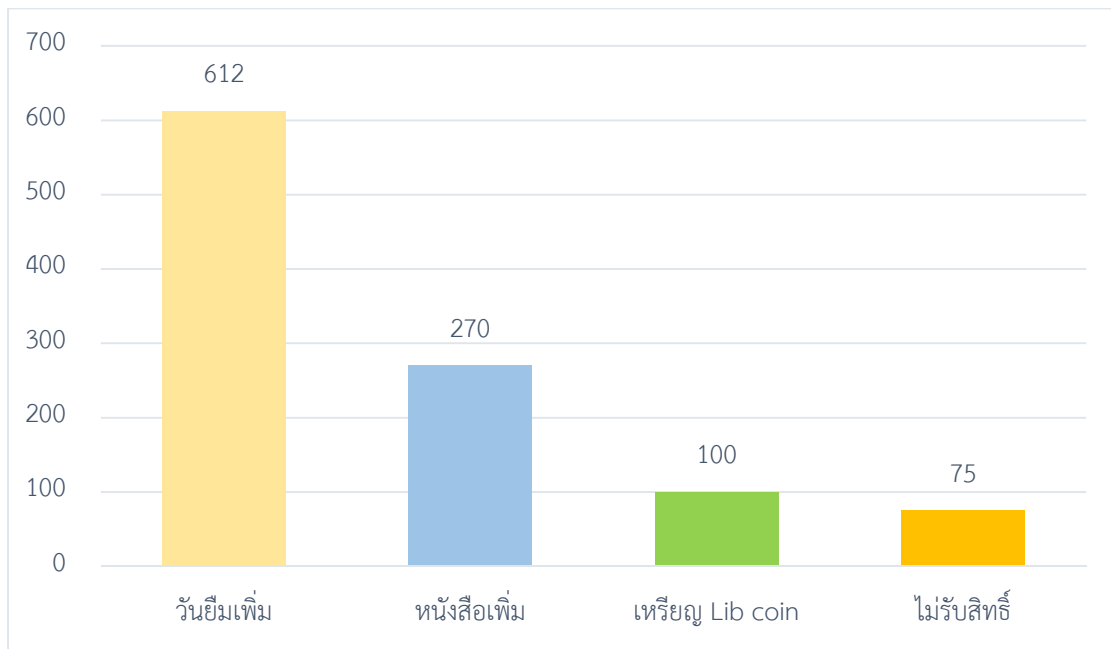
ภาพที่ 3 หน้าจอแสดงสิทธิ์พิเศษที่ได้รับ

ภาพที่ 4 ผู้ใช้บริการร่วม กิจกรรม Lucky Day

4.7 ประเมินกิจกรรม โดยการสำรวจความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรม จำนวน 100 คน และนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจความคิดเห็นมาพัฒนาและปรับปรุงกิจกรรม

4.8 ผลการดำเนินกิจกรรม มีผู้ใช้บริการที่ได้รับสิทธิพิเศษ ในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม - 29 กันยายน 2562 ดังภาพ

ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงสถิติการใช้สิทธิ์ Lucky Day

จากภาพ 5 พบว่า ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับสิทธิพิเศษมากที่สุดคือ วันเยี่ยมเพิ่ม หนังสือเพิ่ม เหรียญ Lib coin และไม่รับสิทธิ์ ตามลำดับ

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และการนำไปใช้ประโยชน์

สรุปผล

จากการดำเนินกิจกรรม Lucky Day โดยการสำรวจความพึงพอใจของผู้ร่วมกิจกรรม จำนวน 100 คน ผลการดำเนินกิจกรรม พบว่า ผู้ร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจโดยรวมในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. รูปแบบกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.50) 2. สิทธิพิเศษที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.34) 3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.31) 4. เป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.20) 5. ระยะเวลาในการร่วมกิจกรรม มีค่าเฉลี่ย (\bar{x} = 4.11) และสิทธิพิเศษที่ผู้ใช้บริการได้รับมากที่สุด คือ วันเยี่ยมเพิ่ม นอกจากนี้ต้องการให้ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ พัฒนากิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการในรูปแบบอื่น ๆ อีก เพื่อส่งเสริมและดึงดูดความสนใจในบริการของห้องสมุด จากการดำเนินกิจกรรมพบปัญหา ดังนี้

ด้านบุคลากร

การดำเนินกิจกรรม Lucky Day เป็นกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ และบุคลากรที่ประจำอยู่เคาน์เตอร์ให้บริการมีภาระหน้าที่งานหลายอย่าง ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงาน เช่น การประทับตราวันกำหนดส่งผิด การเพิ่มเหรียญ Lib coin ผิด

ด้านการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์กิจกรรม Lucky Day ที่มีการดำเนินการผ่านช่องทาง Facebook, Chatbot นอ้่งบนนำ และเคาน์เตอร์บริการนั้นมีความหลากหลาย แต่ยังคงความต่อเนื่อง จึงทำให้ผู้ใช้บริการบางส่วนไม่ทราบและไม่สามารถเข้าถึงกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดเท่าที่ควร

อภิปรายผล

Lucky Day เป็นกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุด โดยจัดกิจกรรมในรูปแบบเกมลุ้นโชค เพื่อให้ผู้ใช้บริการรับสิทธิพิเศษที่ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้จัดให้ เช่น สิทธิ์รับวันยืมเพิ่ม หรือจำนวนหนังสือเพิ่ม เป็นต้น ซึ่งผู้ใช้บริการควรทำการศึกษารายละเอียดของกิจกรรม เพื่อป้องกันปัญหาการเพิ่มสิทธิพิเศษให้ผู้ร่วมกิจกรรมที่ได้รับรางวัล ซึ่งสอดคล้องกับประภาศรี เขียวคง (2553) ที่พบว่า ปัญหาในการส่งเสริมการใช้ห้องสมุดสำหรับนักศึกษาที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัย คือ ปัญหาขาดแคลนบุคลากรในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะงานการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายงานในห้องสมุด ซึ่งกระจายไปตามงานที่เกี่ยวข้องกับบุคลากรผู้รับผิดชอบ ซึ่งแต่ละบุคคลย่อมมีหน้าที่และภาระงานประจำของตนเองอยู่แล้ว เมื่อต้องมารับผิดชอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้ห้องสมุดอีกหน้าที่หนึ่ง จึงต้องมีการแบ่งเวลาสำหรับการทำงานเพื่อให้บรรลุตามหน้าที่ นอกจากนี้บุคลากรสำหรับดำเนินงานด้านการส่งเสริมการใช้ห้องสมุด ก็ควรจะมีคุณสมบัติและความสามารถที่เหมาะสมด้วย เช่น มีความรู้ทางเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์การตลาด รวมทั้งต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เนื่องจากบุคลากรที่ทำหน้าที่ในส่วนนี้จำเป็นต้องมีความสามารถในการประสานงานกับฝ่าย/แผนกอื่น ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องสมุดอีกด้วย ในส่วนการประชาสัมพันธ์ ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะเว็บไซต์ของศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ประภาศรี เขียวคง (2553) ที่กล่าวไว้ว่า ห้องสมุดมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีวิธีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมเหมือนกัน คือ ประชาสัมพันธ์ด้วยเว็บไซต์ห้องสมุด/มหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเนื่องจากเว็บไซต์ห้องสมุด/มหาวิทยาลัยเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายและเป็นแหล่งข้อมูลบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด ช่วยเผยแพร่ข่าวและกิจกรรมของห้องสมุดและยังสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์แหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของมัสฎมล มาเจริญ (2550) ที่พบว่า สื่อที่ควรใช้ประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกภายในคือเว็บไซต์ห้องสมุด

ในส่วนของผู้ร่วมกิจกรรมที่ไม่รับสิทธิ์ที่ได้รับนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการให้เหตุผลว่า ไม่มีเวลารอคอยในการเพิ่มสิทธิ์ เนื่องจากรีบไปเรียน รีบไปขึ้นรถ เป็นต้น ทั้งนี้ศูนย์บรรณสารและการเรียนรู้ได้มีแนวทางโดยการอธิบายให้ผู้ใช้บริการมาร่วมลุ้นโชคเพื่อรับสิทธิพิเศษจากการร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ควรกำหนดนโยบายการส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดและวางแผนจัดกิจกรรมส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง
2. ควรกำหนดบุคลากรในการดำเนินการส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดเพื่อรับผิดชอบการกำหนดนโยบายและกลยุทธ์ในการส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดให้ชัดเจน
3. บุคลากรที่ปฏิบัติงานควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรม การใช้เทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ การตลาด เป็นต้น

การนำไปใช้ประโยชน์

ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุง รวมทั้งการวางแผนการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการใช้บริการห้องสมุดอย่างต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

- ประกาศรี เขียวคง. (2553). การส่งเสริมการใช้ห้องสมุดสำหรับนักศึกษาของห้องสมุดมหาวิทยาลัย. *วารสารบรรณารักษศาสตร์, 30(2)*, 19-33.
- มีสฤมล มาเจริญ. (2550). *การประชาสัมพันธ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุริทอง ศรีสะอาด. (2544). *แนวทางการพัฒนาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานห้องสมุด สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. 2544*. สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.